

DISCURS FUNEBRU

pronunțiatu

la ocașiunea inmormântării ilustrului barbat

GHEORGHE ASAKI

in 14 Noembre 1869.

d e

Dr. ISTRATI.

IASSI,
Tipografia Societății Junimea.
1869.

Eata și epitaful compus in cele mai de pe urma zile
a sale și scris cu propria sa mână. -

Epitaful meu

Alice, dace corpul aceluî carete în viața
purta numele de Gheorgi Asaky,

Eor după ani recadînd în pubbere
tușletul cel în via, se întorsa în sinul
celuia ce l'a fost urdit și caruia tot
deaua se inchina prin părăirea virtutei

101898

„Venit summa dies et in-
eluctabile tempus“

„.....aî perdutü.....
*Seremaiñ mângâeria, ear
Moldova unü patriotu!*
G. Asaki. *La moartea
părintelui meu*, 1825.

Prea sfințite Stăpâne! *)

Scumpilorü concetățianî!

Una din luminele Țerei năstre s'a stinsü
astăđi!

Literatura Română, Istoria Patriei, Pres-
sa, frumósele arte și poesia, Țiaristica coti-
diană și militantă, Publiciștii și mai pre susü
de toate Corpul Profesoral, perdü astăđi A-
postolulă și *Inainte-Mergătoriulü* lorü! Cine
oare va poté spune toată mărimea acestei
pierderi? . . . . .

Aceia numai vor înțelege-o pe deplinü, cari,

---

*) Pre Sfinția sa Părintele Arhiepiscopul Vladimir Suho-
panü Irinopoleos in loculü eminenției sale Mitropo-
litulü Moldovei, presida la ceremonia inmormintă-
rei. Orațiune avü locul in biserică.

după cum ne spunea, sunt câte-va momente Venerabilul Arhiereu*) au cunoscut epoca în care a apărut acestu ilustru barbatu, cari au cetitu admirabilele sale produțiuni; dar mai cu samă voru pătrunde-o mai bine, aceia care au cunoscutu pre omulū privatū, cari au pututu să apreciese acéstă natură nobilă și devotată binelui publicū.

A! in mijloculū generațiunei ce se rădică, in fațiă cu junimea noastră preocupată de nu știu ce ingrijiri personale, se evocămū suvenirulū venerabilulū G. Asaki, care in timp de o jumătate de secul, pintr-o activitate infatigabilă, a pusū in servițiulū generațiunelorū ce s'au succedatu, tóte darurele virile, tóte talentele superióre, cu care natura l'a inđestratū.

Venerabilulū G. Asaki a fostū una din acele figurī energice și generóse, a căruea tipū antiquitatea se pare a nu-lū fi lasatū ca dănie, decăt numai Romăniei nóstre spre a-lū puté reproduce din cândū in cândū.

---

*) Prea Sfinția sa Arhiereulū Filaretū Scribanū Stavropoleos intr'unū discursū plinū de emoțiune, aretă cariera percursă de ilustrulū defunct, fostulū seu colegū.

Viața întrégă a Venerabilului G. Asaki, se pôte resuma numai într'o singură trăsătură: în existența sa aprópe seculară, da! în o viață octogenara, Eminentul bărbatú n'a fostú cuprinsú de cât de o singură pasiune: *Patriotismulú!* Iată rația strălucitóre care luminezá tótă viația sa! iată esplicațiunea tuturor vicisitudinilor prín cari a trecutú! În locú de a se perde în protestațiuni sterile pôte, elú întrebuintă, toată autoritatea spiritului precum și ascendentul caracterului său, in variatele fase în care a trăitú, pentru agiungerea la scopul nobilu ce'si propusese.

Cel dintéiú înțelese că Románismul e plinu de viitorú, și onórea sa va fi neperitóre, pentru că înainte încă de revoluțiunea grecească, el n'a desperatu de dănsul.

Avënd tot ce trebue pentru a brilia, posedând pe lângă o organizațiune viguróse tóte harurile de seduțiune, plin de tactică; elú făcea concesii aparente numai ca să'i poată fi permisú de a redescepta *simțulú naționalú*, consolându-se atunci prin repetare faimosului

versu a poetului, *bardul național*, pe care l'a egalat :

„*Apa trece, — Românismul — petrele remănu*“¹⁾).

Ilustru bărbat apare pe scenă, când în țara noastră lipsea orî-ce mișcare intelectuală. Meritul său insemnat este că prin o propagandă individuală a emancipat viața de preocupățiile materiale ce o subjugau. Impulsiunea care a datu spiritilor și opiniunei publice, este necalculabilă. Istoria nepărtinitoare va spune că sentimentul Național care a isgonitu Domniî din Fanar, a fost desvoltat prin îngrijirea și zelul devotatului Patriot *Gheorghie Asaki*.

Celū întei pasu car'elu face ca Cetățeanū, cea întei profesiune ce o imbrătoșiađe la 1813, este cariera de profesor, preferend mai bine o situațiune modică rezervată atunce ca și acuma celor ce se destin învețementulū, dar petruns de măreția rolului de onorabilitate cel caracterizeađa. Dimineața își fă-

---

¹⁾ V. Alexandri, *Suvenire*, XI din Doine și Lăcremioare.

cea cursul seŭ, celŭ întâi curs în limba Română, sara lucra prelegerile *sale*, și astfeliŭ imprima cele întei cărți științifice în țeară. Așa întreprinďătorul nostru bârbat deschide periodul de Cultură Națională, înrolând ca discipuli 33 de juni din acele familii care într'o atmosferă luxoase și elegantă, uitând că lucrul face onoarea omului, după cum lucrul a făcut slava creatorului, credeau, că „*a lucra este a deroga*.” Câte haine n'a îmbrăcat mai apoi pentru a pregăti propășirea țerei, cu o activitate febrilă, mulțemită unei eroice perseveranțe. Giumatate de secolŭ, o viață de omŭ! s'a streduit pentru a lumina pe compatrioții sei; ori unde se afla o idee nouă, un principiu de realizat, o măsură de pus în practică, acolo se fi sigur că era numile Venerabilului *Gheorghie Asaky*. Nici o organizațiune n'a fostŭ mai bine dotată de cât a sa: Scriitor distinsŭ și reformator elŭ introduse în învețetura publică limba Națională la 1828, poetu*), Administrator; Istoriciŭ; Omŭ de știință, Inginerŭ, Ar-

cheolog, Pictor**), Profesor; El a prelucrat ca jurnale: *Albina Românească*, *Spicuitoriu Moldo-Român*, *Săteanul*, *Gazeta de Moldova*, *Patria*... apoi discursuri forense; raporturi în interesul instrucțiunii publice și private, broșuri asupra tuturor cuestiunilor vitale din epoca sa, cărți didactice pentru învețementul clasic și profesional; Uvragiuri asupra epocelor celor mai remarcabile. și necunoscute din istoria noastră, în cât putem avansa că numai cu materialurile sale pline de erudițiune, unite cu rezultatele mărețe datorite patrioticeii impulsii, a nemuritorilor *Șincai*, *Petru Maior* și *Lazar*, se va pute constitui monumentul fără asemănare: *Istoria Țerei Românești*.

Subt diferite forme, laboarea a fostn elementul vieței Sale. Ca recompensă scrierilor sale, a fost admisă în Academia din Roma, și

---

*) Culegerile de Poesie a lui G. Asaky Iassă 1809, veđi edițiunea a 4-a, tipografia Institutului Albinei 1863.

**) Tablourile sale Istorice, *Mama lui Stefan cel Mare la Cetatea Neamțu*, *Bătălia Moldovenilor cu Cavalerii Teutonă*, *Testamentul lui Stefan cel Mare*, *Alexandru celă Bună* primind insignurile de la Imp. I. Paleologu — — — sunt bine cunoscute de puținii diletanți care aű gustul de pictură la noi.

după studii serioase făcute în 8 limbi în frageda sa junețe, Universitatea îi dete gradul de Doctor încă de pe la anul 1804: de pe aceasta se vede câtă de multă a iubit lucrul.

Venerabilul *Gheorghe Asaki* n'a fost numai un autor, marele său merit este că a fost un om de acțiune, *un luptătoriu*. Aice e locul să vă relatez *Scumpilor Concetățiian!* actul frumos ce a făcut pentru scoale.—Ca contimpurană ai săi, vă aduceți încă aminte de acest proces resunătoriu. Era pe la anul 1839, venerabilul *Gheorghe Asaky*, ajuns director a scoalelor, atunci când statul nu acorda acestor stabilimente de prima necesitate de cât niște sume infime, venerabilul nostru bărbat le constitui un patrimoniu. Călugării Greci a Monastirei Tri-Erarchi își apropiase din timpuri imemorabile venitul casei scoalelor. Directorul scoalelor scrutează questiunea în hrisoavele Domnești, și cu o îngrijire adevărat părintească timp de mulți ani pentru a intrerupe prescripțiunea, de câte ori da socotelă, menționa sub o rubrică goală:

Trec spre neuitare veniturile moșiilor eforiei scoalelor. Chronica Judițiară din acele timpuri va spune numai, de la câte și de la ce soiuri de ispite s'a sustrasă demnul reprezentant al Instrucțiunii; destul că, lăsând de oparte procedura scrisă, în a căria încurcături se complăcea vechii practicanți de pe atunci, pîntr'o pledare orală: *cea întâiū orațiune forensă*, desvoltă dreptățile causei cu care se însărcinase cu atăta devotament.

Majoritatea Judecătorilor — era pe atunci influența străină puternică la noi! — îl respinseră, dar lealul Președinte a Curței și opiniunea publică preparată dejă prin me-muarele Venerabilului nostru bărbat, asigurară școalelor publice, unica lor proprietate. Apărarea existenței și a libertății învățămîntului o datorim lui; elū ne-a lăsat dar, ca un *legatum* nobilū și sanctū susținerea și propășirea scoalelor naționale; și de câte ori o mână sumeață ar apăsa asupra lor, spiritul venerabilului Gheorghe Asaky s'ar coborî între noi, pentru a ne înrola pe toți, corpū și sufletū, subt un drapelū atăt de scumpu! —

A! trebuie ca cineva să se informeze de la acei ce au conlucrat cu dănsul, pentru a cunoaște servițiile inteleginte și importante ce a făcut învățământului. Odată se decisese, în sferile înalte, că limba Românească nu este nici suficientă, nici aptă spre a servi la predarea obiectelor științifice și literare. Se luase hotărâre că d'aci 'nainte cursurile să se facă într'o limbă străină. În zadar Directorul Școalelor pledează cauza Națională! Limba Patriei abie reînviată, era poate se cază în uitare. Steruințele sale rămân toate fără rezultat: era un ce irevocabil. Grație unei inspirațiuni dictată de un sentiment adevărat, venerabilul *Gheorghe Asaky* merge la Mitropolitul *Veniamin*, pe atunce mecenatul țerei, și autorul unui Catihismă ce se esplica în toate școalele, și, într'o desfășurare eloquentă 'i arătă că propozițiunea cea nouă s'ar pute alia poate cu obiectile științifice; dar ce ar deveni principiile de religiune și de morală, atunce, când catihizare s'ar face într'o limbă străină, contrarie instrucțiunelor bisericei noastre? Mitropolitul Țerei și Referendarul scoa-

lelor își dau mâna, și limba Românească rămâne pentru eternitate acolo, de unde nimeni nu trebuia să fi cutețat vre-odată a o îndepărta.

Dacă de la servițiile aduse limbei, trecem în literatură, vedem incontestabil că venerabilul *Gheorghe Asaky*, este pentru România de dincoace de Milcov, capul scoalei moderne. Pe acest teren, și într'un singur cuvânt care ține mai mult de cât ori ce comentariu: *Asaky* este *Heliadul României—de-a stânga Milcovului*. Venit în o epocă când Idiomul Național se alterase prin efectul timpului și a predominării limbei Grece în Principate, el a întreprins de a-i reda vechiul său lustru curețind de expresiunile străine, prin o reformă care se părea pe atunci radicală. El a găsit în însă, toată impulsivitatea ce se poate da limbei noastre; mai mult, el a găsit toate resursele generale a limbajului și geniul particular a literaturii noastre. Forțele intelectuale a Românului, adormite în giulgiul Fanariotismului, se deșteaptă prin marea impulsivitate dată de acest eminent bărbat

care a format epocă în istoria literaturii noastre : în adevăr *Gheorghe Asaky* va fi considerat în tot-deauna, ca unul din părinții literaturii României.

Ca profesore el a lăsat urmașilor săi ca normă un principiu. În adevăr astă-zi profesorii din Iași nu au drept *desideratum* ideea de a avea numai de câtă elevi mulți ; ei formeză discipuli, *școală*, în înțelesul înalt a cuvântului, unde magistri și studenți, după cum zice apostolul : „Toți într'un cugetă, „și într'un gând mărturisesc“. — Nu e acesta oare învețământul în aspirațiunile sale cele mai înalte ?

Discipuli ilustri a Venerabilului *Gheorghe Asaki* se numeră după generațiuni ; în adivăru elă cu gloria sa a fostă amicul și protectorul tuturoră celebrităților. Un cercă se făcu în jurul seă : acolo brilia la început ingineri iscusiți ca Ghețiu, Mavrodin ; — tătă junimea studiósă de la 1822, după eterie ; mai apoi barbați solizi și devotați ca Stamati, *Dr. Fătu*, Presidentul celă mai eminent ală adunărei deputaților ; mai re-

centă, spirite fecunde și pline de impulsivitate: *Cogălnicenii, Gustii, Codrescu...*

J'en passe et des meilleurs!

— omit pe mulți, cari s'ar cuveni se'î citez —
cohortă brilantă, care a pustemeliile ordinului de lucruri actuală.

De aceia când se presintă în parlament, încuviințarea unei recompense naționale, eminentul orator D. *Costa-Foru*,

— *Vir bonus jurisque peritus*

— barbatu generos și cel mai iscusit în știința dreptului --

„a putut zice că „adaoge uă voace puțin în-
„semnată pe lêngâ corul general și una-
„nim, pentru respata ce a meritat Asaki din
„partea României întregi.“*)

Ar crede cineva că acțiunea sa s'a concentrat în țeară numai, eroare! Prin ginerile seū, ilustru filosofū și publicistū *Edgar Quinet*, în ajunul conferenților din Paris, trimete carta de vizită a României renescēnde la toate inteligențele Europei, voiū se dīcū a lumei.— Cine nu'și aduce aminte de acea epopeă ne-

*) Vide ședința din 13 Sept. 1868 a *Senatului* (*Moni-rul Oficial*, 21 Sept. 1868, No. 213).

muritoare, compunere clasică, plină de erudiție și căldură, prin care se rechiamă privirile popoarelor civilisate asupra Patriei noastre:

„*Dix**) millions d'hommes frappent, en suppliant, au seuil de nos sociétés occidentales.“**)

— „Millioane de oameni bată, ca suplicanți, la ușile societăților noastre occidentale. „Ce vreați ei? Ei cer să se fie ajutați a renaște!“ ***)—

Patriotismul venerabilului barbată respiră în acele 129 pagini, pentru care Români nu vor avea nică odată destul de adâncă admirație și vie recunoștințe către autoriul lor. Fără a generalisa, putem dice, patriotismul l'au supt toți copii în familie, în casa sa, care era ca un receptacul a aspirațiilor unui patriot, și a suvenirilor unui filosof. Talentul său plin de entusiasm domnea în acea casă, singură în genul său, și când e-

*) *Edgar Quinet, Oeuvres complètes, 10 vol. tome VI, les Roumains, pag. 7. Paris, Pagnerre, Libraire — Editeur 1857.*

**) *Que l'illustre philo-romain me permette cette légère correction!*

***) Traducțiunea scumpului și regretatului meu unchiu *Neculai Istrati, Românii Principatilor Dunerene*, tradus de pe limba Francesă, Iasi, tipografia Institutului Albinăi 1857. Broșura este fără numele autorului; îl restituiesc dar aice, pentru *memoria sa.*

șea din cabinetul seǔ de lucru, din vâsta și rara bibliotecă clasică și națională, obosit de lucrările numeroase ce întreprinde, de ziarele quotidiene ce redacta, atunce în Galeria sa de pictură, unică în Iassă, se delăsa în mijlocul a lor seǔ compunând mai multe bucăți armonioase și poetice. — În adevărǔ titlul seǔ cel mai frumosu pe lângă *Novelile Istoricе*, o capo-d'operă, sunt *poesiile* sale din 1810. Cu o formă suplă, plină de sensibilitate, scrierile sale poetice aǔ meritul de a fi *adevarate*; cu calități mari și defecte seduzante, elu avea instinctul poeticǔ, în cât ar fi putut țice cu Ovidǔ:

— „*Quidquid tentabam scribere, versus erat.*“ —

— *Orǔ ce m'aș fi 'ncercat se scriǔ; eșia versurǔ.*

Atențiunea publică se întórsă către acestǔ spirit plin de fervóre și inspirațiune. Publicul nostru ceti cu aviditate compositiile sale pline de cugetări, scrise întru-o manieră pitorescă și'n o limbă ce nu se credea propice spre a esprima ideile literare.

Numai *Academia Română* remasă nesensibilă la servițiile aduse literaturii Române de

acest Veteran. Juna noastră *Academie* va dice ca odinióră cea Francesă, după mórtea lui *Molière* :

„*Il ne manquait rien à sa gloire, il manquait à la nôtre!*“

— „*Gloria sa era completă; va lipsi tot-deuna Academiei gloria, că nu l'a avută în sînul seî.*“ —

Elu însă nu s'a plăns nicî cum. Ca se veda o idee despre inima sa, lăsațimă se pomenescă un incidentu din viața lui plină de fapte meritorie. Neuitatul poetu *Constantin Negruzzi* compusese pe la 1825 *Pleiada poezilor români*. In numerul lor însă să omise numele ilustrului nostru barbat, cel mai vechiu dintre poezii noștri români, cu care înbobocise poesia noastră, artă pe care de timpuriu o cultivase printr'o pornire naturală, după cum însuși ni-ospune în aceste versuri atât de fericite :

„*Un viû dor m'naripează și m'ndémnă din pruncie
Ca se cercu pe alăuta românească armonie.*“ *)

De aceea amicii seî intimi îi arătară că

---

*) 1820. Culegere de Poesii, *Prologu la Patrie*.

reputațiunea legitimă ce și cucerise ar suferi un eșec, dacă nu ar protesta energic în contra unei asemenea omiteri. Venerabilul nostru barbat ea pana în mână, și drept respuns, compune la rândul său o frumoasă odă: *Pleiada Poetilor Români*, pe care o și trimete colegului său. În fruntea acestei pleiade înse, el pusese numele lui C. Negruzzi! Asupra faptului acestuia nu trebuie nimic de adăogat: el vorbește de la sine!

Acest caracter plin de francheță și bună-tate nu s'a desmințit în nici o ocazie; de și la prima vedere se părea austeru, pentru acei ce nu se opreau la suprafață, impresiunea cea înței dispărea foarte iute.

A! nu voi uita nici odată primirea ce acestu omu de inimă imi făcu, când reintorsu în Patrie — este mai bine de un anu — mă duseiū, pinte una din cele înței persoane, se'lū reveđu, voiū se zicū ca se primescū bine cuventările sale. Cu ce simțibilitate, cu ce bunăvoință indefinisabilă știea se primască, și atunce găsea unu din acele cuvinte care mergu dreptu la inimă! Ilū ascultam vor-

bindumî cu confiență de viitorul țerei noastre; din regiunile senine a cugetărei îmi desfășurâ bătrâna sa experiență; apoi pîntr'o expozițiune luminoase îmi arătâ că în lume totul este fragil, bucuria precum și durere: nimica nu este durabil, atîta ca momentul cînd cineva poate ȕice: atunce me-amă împlinită datoria!

Maî pe urmâ îl vĕzui cîteva săptămâni înaintea stingerei sale . . . .

A! lăsațemă se vâ facă parte de preocupățiunile sale, de îngrijirile ce me-aă confiat: în acest moment este o datorie ce-mă îndeplinesc. Cu o abnegațiune exemplară venerabilul Gheorghe Asaki în lunga sa carieră, mulțemită generosităței caracterului seă, a vĕȕut struncinĕnduse averea sa astfel, încât un fostă Ministru, ajunsă la vrĕsta cînd nu maî putea servi țerei, se afla nevoit se trăească într'o pozițiune din cele maî modeste. — Preocupățiunea sa nu era pentru sine, dar se îngrijia pentru familia, pe care o iubea așa de mult, și maî cu samă pentru demna sa tovarășă, care ajunsă în aceiași

vrăstă înaintată, nu putea se aibă stoicismul demnului nostru barbat. Elu vedea cu părere de reu osândită la nelucrare tipografia Albinei Române, din care eșise la 1829, *cea întei foae Românească*, care fusese adusă atunce, când nu esista in Iassi, decât niște teascuri pentru cărțile bisericești la Sânta Mitropolie. Bazată pe aceste titluri sacre, toasta Cameră din Moldova a doritu să și-o aproprieze.

Acelu votu a Camerei trebuie se fie executat cu sințenie, nu numai ca dorința țerei legal exprimată; nu numai că familia sa a cooperat, și la secondat în totul, căci casa întreagă după chiar *devisa* strebună era în adevăr unu *Stupă*; mai cu samă însă, trebuiește ca dorința formal exprimată se se aducă la îndeplinire, pentru că așa feliu se serve de încurajare, acelor cari uitându-se pe sine lucrează pentru binele țerei.

Repaosul seü ar fi mai dulce dacă din sferile eteree ar ști, că soția sa devotată, ajunsă deja în o verstă peste 80 anı, are o existență asigurată.

Făcând aceasta contimpuranii nu ar face altă, decât un actū de Justiție!

Pentru dănsul, acestū lucrătoriū infatigabilū, el a sacrificat chiar a doua vrăstă, be-treneția supuse egoismului, totū interesului publicū.

Chiar în toamna aceasta, care trebuia se aibă un finitū așa de durerosū, îmi nară es-cursiunea archeologică ce o făcuse în vara anului curent, în Bucovina. Pentru a com-plecta una din figurile cele măi energice, am putea zice cele măi dure, din istoria noastră: *Alexandru Lepușneanu*; venerabilul nostru barbat, în bătrînețile sale adînci și tremu-rēnde, a mersū în persoană în țerișoara care măi înainte de toate este Romănească, și a-colo ajutorat de nobila și Patriotica familie *Hurmuzachi*, care singură a știut la isvorul Siretului și a Prutului, în mijlocul curentu-lui cosmopolit și adversū se întreție suveni-rul *Patriei-Mume*, acolo zicū a cules detai-lurī necunoscute și a reconstituit acea figură istorică în totul, compunând cea din urmă *no-velă istorică* a sa, care figurează cu onoare în

calendarul său pe anul viitor 1870, și a că-
rue întreg manuscript îl am în mână, com-
plectat fiind deja în totul de neobositul nostru
bărbat. *)

Pe când 'mi istorisea descoperirile ce fă-
cuse cu câteva luni mai 'nainte la *Lopușna* **)
privemū figura sa inteligentă și fină sezisa-
tă de o nobilă emoțiune, palid prin decurgerea
anilor, dar interesant; fruntea sa lată părea
pre-ocupată de o altă viațiă ; era îngrijet
de câtva *timpū* despre sferile senine, și
în asceptare, precum și în aspirațiuni că-
tre ele, repeta, după cum Lebăda cântă un
versū melodiosū, ultima strofă eșită din pa-
na sa :

„*Așa Cignul Romăniei, ca o passere, profită.
Acânta în asceptare de o viațiă mai dorită!*“ (***)

A ! Fii sigur, inimă nobilă ! Dumne-
deu principiul vietei, va primi sufletul tēu,
după cum natura peste câteva momente va

---

*) Acestū *Calendar* pe 1870 ilustrat cu 6 stampe, anul
XXIX se va publica în curând la Imprimeria Institu-
tului Albinei Romăne, *strada Asaki*.

**) Astăđi proprietătea unui românū, D. Baron Wasilco
de la Berhometu.

***) Această compunere va forma ultima *poesie* din Ca-
lendarul seu pe 1870.

deschide sinul seŭ maternal, la cea ce până
mai ieri a fost un corpŭ . . . . .

. . . . .
. . . . .

Spiritul tŭu poeticŭ va fi primitŭ de acele
forŭi indefinisabile, esenŭe misterioase ŝi par-
fumate cari vor relua pŕrticica de geniu ŝi
de generoasŭ vitalitate, ce a planatŭ în timpuri
grele, asupra nenorocitei nŭstre Ţerŭi.

Pentru mine, pentru familia literarŭa,
— Familia ta adoptivŭa, — nu escŭi cu totul
mortŭ; pentru noi cari te-am iubitŭ multŭ,
'ŭi vom pŕstra o suvenire neŝtearsŭa, o bene-
dicŭtune în tot-dŕ-una tandrŭa: barbaŭii cei
marŭi „*in aeternum per gloriam vivere intelli-
guntur* 1) . . . . .

— „*Eŭ trŕescŭ în perpetuŭ pentru glorie.*“—
. . . . .

Ilustre barbatu ! Aŭ trecutŭ ! Dar lucrŕri-
le tale rŕmŕnŭ ca exemplu ŝi suvenire celor
ce te-aŭ cunoscutŭ : *Narratus et traditus su-
perstes eris* *) . . . . .

---

1) *Justiniani Institutiones*, I, XXV. *De excusationibus*,
principium, infine.

*) *C. Cornelii Taciti Opera, vita Cn. Iulii Agricolae, No. 46.*

Spiritele cari le-ai, formatu vor forma la rindul lor altele. . . . .

Viația ta plină de patriotism, viația ta plină de devotament, va plana 'n tot-deauna deasupra noastră, ca o lecțiune pentru întreaga Românie, lecțiune eternă, patriotică și binefăcătoare!

